

Varia-wet met betrekking tot afwijking onderwijstijd

Inleiding

Het is per 1 augustus 2018 mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden voor leerlingen die tijdelijk geen volledig onderwijsprogramma kunnen volgen in het primair en voortgezet en speciaal onderwijs.

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen. Soms kunnen kinderen echter vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school. Het is dan mogelijk om deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aan te bieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag van de school vraagt hiertoe instemming van de inspectie via het Internet Schooldossier.

In deze notitie wordt de beleidsmaatregel van de inspectie in het kort uitgelegd en treft u een formulier aan om de aanvraag bij de inspectie te documenteren.

Beleidsregel inspectie inzake het instemmen met afwijking verplicht aantal uren onderwijs

Algemene vereisten

- De aanvraag voor afwijking van het verplichte minimum aantal uren onderwijstijd en de aanvraag voor een ontheffing bij de inspectie van het onderwijs wordt ingediend door het bevoegd gezag van de betreffende school of instelling.
- Het bevoegd gezag kan een ander mandaat verlenen om de aanvraag in te dienen, dit moet echter wel in een mandaatbesluit of managementstatuut zijn vastgelegd.

Benodigde gegevens en bescheiden

- Het Brin-nummer van de school (basisschool, vo-school, school voor speciaal onderwijs of instelling).
- De naam en het adres van de school (basisschool, vo-school, school voor speciaal onderwijs) of instelling die de school bezoekt.
- De naam en de geboortedatum van de leerling.
- Een afschrift van een document waaruit blijkt dat de ouders instemmen met de aanvraag. In voorkomende gevallen betreft dit de instemming van de meerderjarige en handelingsbekwame leerling.
- Een onderbouwing van de aanvraag.

Voorwaarden voor afwijking van het verplichte aantal uren onderwijstijd

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen onderwijs volgen op school. In een aantal gevallen kan het echter nodig zijn om aan individuele leerlingen met lichamelijke of psychische problemen maatwerk te bieden door af te wijken van het verplichte aantal uren onderwijstijd. Tegelijkertijd moet worden voorkomen dat ten onrechte van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, terwijl binnen een school een passende oplossing gevonden kan worden.

In de volgende situaties kan het voorkomen dat een individuele leerling structureel niet deelneemt aan het onderwijs van de groep of de klas waarin hij is geplaatst;

Vier categorieën

1. Vanwege noodzakelijke behandeling ter ondersteuning van het onderwijs aan een leerling in het speciaal onderwijs. Voor deze leerlingen hoeft geen aanvraag te worden ingediend wanneer:
  - a. Het bevoegd gezag kan aantonen dat de commissie van begeleiding (scholen) of onderzoek (instellingen) samen met de behandelaars van de school de behandeling tijdens schooltijd noodzakelijk achten.
  - b. Het bevoegd gezag in het OPP heeft vastgelegd op welke wijze de behandeling ondersteunend is voor het onderwijs.

Een aanvraag is in deze gevallen niet nodig omdat de behandelingsduur hiermee is gekwalificeerd als onderwijstijd.

2. Bij deze categorie betreft het leerlingen in het (voortgezet) speciaal als ook het regulier basis en voortgezet onderwijs.
  - a. Wanneer tijdens schooltijd een medische of paramedische behandeling moet worden ondergaan en om die reden die leerling niet kan deelnemen aan de in het beginsel voor die leerling bestemde onderwijsactiviteiten.
  - b. Wanneer als gevolg van een chronische vermoeidheidsstoornis of een andere aandoening (bijvoorbeeld: griep, gebroken been of migraine) op medische grond niet in staat is de hele schooltijd op school aanwezig te zijn of aan de lessen deel te nemen.

Indien de leerling behoort tot de categorie 2 kan de leerling op grond van artikel 11 onder d van de LPW gedurende een bepaalde tijd worden vrijgesteld van schoolbezoek. Op grond van artikel 12 van de LPW moet school het 'geoorloofde verzuim' opnemen in de verzuimregistratie inclusief inhoudelijke bewijsstuk van (para)medische indicatie. Voor deze leerling hoeft eveneens geen aanvraag te worden ingediend bij de inspectie.

3. Deze categorie betreft leerlingen die een inrichting, een gesloten instelling of een residentiële instelling bezoeken, waarmee de school een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Deze leerling volgen maximaal voor de duur van 3 maanden het onderwijsprogramma op een andere school dan de school van inschrijving en zijn formeel afwezig op de eigen school. Voor deze leerlingen moet bij de inspectie een aanvraag worden ingediend wanneer het wettelijk voorgeschreven minimum aantal uren onderwijs niet wordt gehaald.

De inspectie stemt met deze gevallen zonder voorafgaande aanvraag in met ondertekening van het wettelijk minimum indien:

- a. er sprake is van een onderwijsondersteunende behandeling of behandeling om (para)medische redenen;
  - b. school in bezit is van een verklaring van de verantwoordelijke behandelaar van de therapeutisch verzorgende residentiële instelling waaruit het belang blijkt voor de ontwikkeling van de leerling en de noodzaak tot het beperken van het aantal uren onderwijs;
  - c. en uit die verklaring blijkt om hoeveel uren behandeling onder schooltijd het gaat en op welke tijdstippen deze plaatsvindt.
4. Voor alle andere leerlingen die zijn ingeschreven op een school voor speciaal onderwijs, een basisschool of een school voor voortgezet onderwijs voor wie geldt dat zij vanwege lichamelijke en/of psychische redenen niet volledig aan het onderwijs deelnemen moeten scholen een aanvraag indienen

In deze aanvraag vermeldt het bevoegd gezag het volgende:

- a) voor hoeveel uren per week en gedurende welke periode gedurende het schooljaar de afwijking wordt aangevraagd;
- b) dat voor de leerling een OPP is opgesteld (geldt voor leerlingen in het speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en praktijk-onderwijs) dat aan de vereisten voldoet, zijnde:
  - waarom deze afwijking volgens deskundigen noodzakelijk is;
  - waaruit de afwijking van het programma van de leerling bestaat en om hoeveel uren onderwijstijd per week en over welk schooljaar het gaat; voor welke periode binnen het lopende schooljaar deze afwijking geldt;
  - welk onderwijsprogramma de leerling op school volgt en welk onderwijs en/of welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden gedurende de uren dat deze niet op school is;
  - op welke wijze het planmatig toewerkt naar het volgen van het volledig aantal geprogrammeerde uren onderwijs door de leerling.

Door ondertekening van het handelingsdeel in het OPP stemmen ouders in met de inrichting van het onderwijsprogramma op maat.

Als er eerder is verzocht om afwijking van de onderwijstijd bevat het OPP tevens:

- een evaluatie van een eventueel eerder geboden extra ondersteuning;
- wat er wordt gedaan om te bewerkstelligen dat een leerling alsnog ingroeit wanneer dat niet binnen het voorgaand schooljaar is gelukt..

Samenvatting:

Leerlingen	Aanvraag en vereisten
Categorie 1 Leerlingen in (V)SO	Geen aanvraag bij de inspectie als er de behandeling onder schooltijd noodzakelijk is. Behandeltijd is dan onderwijstijd.
Categorie 2 Medisch of paramedische behandeling of ziekte	Regelen via leerplicht conform artikel 11 onder d van de LPW. Conform artikel 12 van de LPW registeren in de verzuimregistratie. Er is sprake van geoorloofd verzuim.
Categorie 3 Geïstitutionaliseerde leerlingen	Geen aanvraag bij de inspectie als aan voorwaarden is voldaan aan de criteria van behandeling, verklaring en duur en planning.
Categorie 4 Vanwege lichamelijke of psychische redenen	Altijd een aanvraag indienen bij de inspectie onderbouwd aan de hand van het ontwikkelingsperspectiefplan in het leerlingendossier

Duur van de ontheffing

De toestemming om af te wijken geldt voor het lopende schooljaar. Na een jaar wordt de situatie van de leerling en de aanpak in het OPP geëvalueerd. Wanneer het binnen het schooljaar niet is gelukt om de leerling weer het volledige onderwijsprogramma te laten volgen, moet het bevoegd gezag bij de daarop volgende aanvraag extra motiveren wat het er aan doet om alsnog aan dat vereiste te voldoen.

Inzet deskundigen

Het besluit om af te wijken wordt in het primair en voortgezet onderwijs onderbouwd door een ter zake deskundige of deskundigen, zijnde een kinder- of jeugdpsycholoog, een (ortho)pedagoog, een kinderpsychiater of een arts.

Afwijking eindexamen of PTA

Wanneer een leerling in het voortgezet onderwijs in aanvulling op de ontheffing van de onderwijstijd ook examenfaciliteiten nodig heeft (zoals spreiding van het eindexamen of afwijking van het PTA), dan moeten deze worden geregeld conform het Examenblad.

Toetsing door de inspectie

De inspectie vraagt het bestuur bij de aanvraag te verklaren dat een opp aanwezig is in het leerlingendossier van de leerling en dat dit document aan de vereisten, zoals genoemd, voldoet. Voorafgaand aan de instemming controleert de inspectie de aanwezigheid van de benodigde informatie en bescheiden en of er wordt voldaan aan de voorwaarden voor afwijking van het verplichte aantal uren onderwijstijd en een verklaring van het bevoegd gezag. De inspectie controleert tijdens het reguliere toezicht steekproefsgewijs of scholen terecht om afwijking onderwijstijd hebben verzocht. Het gesprek met de inspectie gaat dan zoveel over de aanvragen als welk beleid het bestuur voert om voor alle leerlingen een passende oplossing binnen de school te vinden en te voorkomen dat leerlingen uitvallen in het onderwijs.

Aanvraagformulier afwijking verplichte minimum aantal uren onderwijstijd

Naam van de school	
Brin-nummer van de school	
Adres van de school	

Naam van de leerling	
Geboortedatum van de leerling	

Hierbij verklaren de ouders/verzorgers dat zij instemmen met de aanvraag voor afwijking van het verplichte aantal uren onderwijstijd.	
Naam ouder/ verzorger 1	Naam ouder/ verzorger 2
Handtekening	Handtekening
Datum	Datum

Hierbij verklaart het bevoegd gezag dat in het leerlingendossier een ontwikkelingsperspectiefplan is opgenomen, waarin de volgende zaken zijn gedocumenteerd:	
Onderbouwing van de aanvraag door een ter zake deskundige	
Waaruit de afwijking van het programma van de leerling bestaat	
Het aantal uren per week en het betreffende schooljaar	
Voor welke periode gedurende het lopende schooljaar deze afwijking geldt	
Welke onderwijsprogramma de leerling op school volgt	
Welk onderwijs en/of welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden gedurende de uren dat deze niet op school is	
Op welke wijze planmatig wordt toegewerkt naar het volgen van het volledig aantal geprogrammeerde uren onderwijs door de leerling	

Wanneer eerder is verzocht om afwijking van onderwijstijd bevat het OPP:

Een evaluatie van de eventueel eerder geboden extra ondersteuning	
Wat het bevoegd gezag eraan doet om er voor te zorgen dat de leerling alsnog ingroeit wanneer dat niet binnen het voorafgaande schooljaar is gelukt	

Aldus aangevraagd: (datum.....)

Naam bevoegd gezag	
Adres bevoegd gezag	
Naam bestuurder of gemandateerde (bij gemandateerde de functie noemen)	
Handtekening bestuurder of gemandateerde	